

ОПШТИНА ОСЕЧИНА

**СТРАТЕШКИ ПЛАН ИНТЕРНЕ РЕВИЗИЈЕ ОПШТИНЕ ОСЕЧИНА
ЗА ПЕРИОД ОД 2019. ДО 2021. ГОДИНЕ**

-Интерна ревизија општине Осечина-

Децембар 2018. године

САДРЖАЈ

СТРАТЕШКИ ПЛАН ИНТЕРНЕ РЕВИЗИЈЕ ЗА ПЕРИОД ОД 2019. ДО 2021. ГОДИНЕ	3
ПОГЛАВЉЕ I - РЕВИЗОРСКО ОКРУЖЕЊЕ.....	3
1. Увод.....	3
2. Организациона структура.....	4
3. Корисници буџета	6
4. Стратешка документа општине Осечина.....	7
5. Ниво контрола у организацији.....	7
6. Полазне основе интерне ревизије.....	9
7. Место и улога интерне ревизије	10
8. Законски оквир	11
9. Стратешка визија, приоритети и стратешки циљеви општине.....	12
10. Мисија и стратешки циљеви интерне ревизије	13
ПОГЛАВЉЕ II - СТРАТЕШКО ПЛАНИРАЊЕ.....	14
11. Планирање ревизија	14
11.1. Сврха стратешког планирања	14
11.2. Системи као предмет ревизије.....	15
11.3. Ризик и процена ризика	16
11.4. Доношење одлуке о приоритетима ревидирања	21
11.5. Расподела ресурса	21
11.6. План ревизија за трогодишњи период 2019. – 2021. године	24
12. Стручна усавршавања интерних ревизора.....	24
13. Извештавање.....	25
14. Закључак	26

На основу члана 23. и члана 24. Правилника о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору („Службени гласник РС“, број 99/11 и 106/13), Повеље интерне ревизије бр. 47-1-1/2018 од 21.12.2018. и члана 61. Статута општине Осечина („Општински службени гласник“ број 7/08 и 6/15), Интерни ревизор је припремио а Председник општине Осечина одобрава

СТРАТЕШКИ ПЛАН ИНТЕРНЕ РЕВИЗИЈЕ ЗА ПЕРИОД ОД 2019. ДО 2021. ГОДИНЕ

ПОГЛАВЉЕ I - РЕВИЗОРСКО ОКРУЖЕЊЕ

1. Увод

Општина Осечина се налази у западној Србији и припада Колубарском округу. Простире се на површини од 319 километара квадратних, од чега пољопривредне површине заузимају 21.100 ха, а шуме 9.151 ха. Општина захвата више од 300 km² слива реке Јадар, која кроз општину пролази у дужини преко 20 km. На западу се граничи са општином Крупањ, на југу са Љубовијом, истоку са Ваљево, а на северу са Коцељевом. Општину чини 20 насеља: Гуњаци, Лопатањ, Осечина, Комирић, Скадар, Царина, Драгодол, Драгијевица, Белотић, Плужац, Бастав, Остружањ, Горње Црниљево, Коњиц, Сирдија, Братачић, Туђин, Коњуша, Пецка и Село Осечина. Према последњем попису из 2011. године, Општина има 12.536 становника, а Срби чине већину са 98%.

Општина се простире са обе стране државног пута првог реда Ваљево-Лозница. Државни пут другог реда, односно регионални пут, повезује Осечину са Љубовијом и Крупњем. Центар општине удаљен је од Ваљева 32 км, од Београда 130 км, од Ибарске магистрале 65 км, аеродрома “Никола Тесла” око 100 км, а до прелаза у Љубовији има око 42 км.

По рељефним карактеристикама Осечина се може сврстати у три групе: равничарско-таласасто брдска која чини 20% територије, брдско-планинска која такође чини 20%, док брдска чини 60% територије. Осечина се налази се на 44°22' северне географске ширине и 19° 36' источне географске дужине, на 189-971 метара надморске висине. Клима је умерено континентална.

Пољопривредном производњом бави се 70% становништва општине, а терен је изузетно погодан за сточарство. Општина има 3.300 пољопривредних домаћинстава која гаје купине, малине и шљиве Пожегаче, којих има око 800.000 стабала засађених на

површини од 2.200 ха, подручје је богато лековитим биљем и гљивама. Од ратарских култура гаје се кукуруз, јечам, пшеница, луцерка, детелина и оvas. Када је о сточарству реч највише се гаје овце, свиње и краве.

У Осечини се налази Црква Вазнесења Господњег, која представља непокретно културно добро као споменик културе. Такође, ту су Спомен костурница и споменици у Осечини. У Осечини се сваке године одржава „Сајам шљива“, 2018. године је одржан 13. пут.

На територији општине у службеној употреби је српски језик и ћирилично писмо. Основно образовање се обавља у две основне школе: ОШ „Браћа Недић“ у Осечини и ОШ „Војвода Мишић“ у Пецкој. Средње образовање се обавља у истуреном одељењу средње Економске школе „Ваљево“.

Носилац примарне здравствене заштите у општини Осечина је Дом здравља „Осечина“. Општина Осечина нема носиоце секундарне здравствене заштите.

Општина Осечина има Заједничко правобранилаштво са градом Ваљевом и општинама Лајковац, Љиг, Мионица.

Општина Осечина је оснивач Јавно комуналног предузећа „Осечина“.

Према степену развијености јединица локалне самоуправе из Уредбе о утврђивању јединствене листе развијености региона и јединица локалне самоуправе за 2014. годину, Осечина је сврстана у трећу групу са још 46 јединица локалне самоуправе чији је степен развијености у распону између 60%-80% републичког просека.

Општина врши надлежности локалних самоуправа утврђене Уставом и законом, као и друге надлежности и послове државне управе који су јој законом поверени. У складу са Законом о локалној самоуправи општина има својство правног лица са седиштем у Осечини, у улици Карађорђева 78.

2. Организациона структура

Органи општине Осечина су:

- Скупштина општине,
- Председник општине,
- Општинско веће и
- Општинска управа.

Скупштина општина је највиши орган општине који врши основне функције локалне власти, утврђене Уставом, законом и Статутом. Скупштину општине чини 33 одборника, које бирају грађани на непосредним изборима, тајним гласањем, у складу са законом и Статутом. Скупштина општине има секретара који се стара о обављању стручних послова и руководи административним пословима. Начин припреме, вођење и рад седнице Скупштине општине и друга питања везана за рад Скупштине општине уређена су њеним пословником.

Извршни органи општине су: Председник општине и Општинско веће. **Председник општине** има заменика, два помоћника. **Општинско веће** има седам чланова, а чине га: Председник општине који је уједно председник Општинског већа, заменик председника општине који је уједно члан Општинског већа по функцији и пет чланова Општинског већа. Председник општине и заменик председника су на сталном раду, а пет чланова нису на сталном раду, него функцију чланова Општинског већа обављају уз накнаду.

За вршење послова локалне самоуправе утврђених Уставом, законом, Статутом и другим прописима образована је јединствена **Општинска управа**. Према правилнику о организацији и систематизацији радних места у Општинској управи Осечина (број 060-4/2018 од 12.02.2018.) као и Правилнику о изменама и допунама Правилника о организацији и систематизацији радних места у Општинској управи Осечина (број 060-40/2018 од 19.10.2018.) основне унутрашње организационе јединице су: Одељење за послове органа општине, општу управу и заједничке послове; Одељење за буџет и финансије; Одељење за инспекцијске послове; Одељење за комунално-стамбене послове, урбанизам, грађевинарство и заштиту животне средине; Одељење за привреду, друштвене делатности и локални економски развој. Посебне организационе јединице су: Кабинет председника општине и Интерна ревизија.

Највиши правни акт општине је Статут, којим се ближе уређују начин, услови и облици вршења права и дужности из надлежности општине.

На основу законске обавезе и овлашћења, председник општине Осечина је успоставио интерну ревизију – Одлука о оснивању интерне ревизије број: 02-3/2017 од 31.03.2017. године.

3. Корисници буџета

Према одредбама члана 2. Закона о буџетском систему ("Службени гласник Републике Србије", бр. 54/2009, 73/2010, 101/2010,101/2011, 93/2012, 62/2013, 63/2013-испр., 108/2013, 142/2014, 68/2015-др.закон, 103/2015, 99/2016 и 113/2017) **директни корисници** буџетских средстава локалних власти су органи и службе локалне власти:

- Скупштина општине,
- Председник општине,
- Општинско веће и
- Општинска управа.

Индиректни корисници буџета општине Осечина су: Туристичка организација „Подгорина“, Предшколска установа „Лане“, Спортски центар „Осечина“, Народна библиотека Осечина и 23 месне заједнице (МЗ Варошица Осечина, МЗ Село Осечина, МЗ Осечина 2, МЗ Осечина 3, МЗ Осечина 4, МЗ Туђин, МЗ Царина, МЗ Белотић, МЗ Комирић, МЗ Драгодол, МЗ Лопатањ, МЗ Драгијевица, МЗ Коњиц, МЗ Пецка, МЗ Село Осечина, МЗ Горње Црниљево, МЗ Бастав, МЗ Срдија, МЗ Плужац, МЗ Скадар, МЗ Братачић, МЗ Коњушић и МЗ Туђин).

Према члану 71. Закона о буџетском систему ("Службени гласник Републике Србије", бр. 54/2009, 73/2010, 101/2010,101/2011, 93/2012, 62/2013, 63/2013-испр., 108/2013, 142/2014, 68/2015-др.закон, 103/2015, 99/2016 и 113/2017) руководиоца директног, односно индиректног корисника буџетских средстава, одговоран је за преузимање обавеза, њихову верификацију, издавање налога за плаћање које треба извршити из средстава корисника јавних средстава којим руководи, издавање налога за уплату средстава која припадају буџету, као и за закониту, наменску, економичну и ефикасну употребу буџетских апропријација.

Према члану 7. истог Закона, за извршење буџета локалне власти надлежни извршни орган локалне власти одговара Скупштини локалне власти.

У складу са чланом 61. Статута општине Осечина председник општине је наредбодавац за извршење буџета.

Послове буџетског рачуноводства и послове јавних набавки за све директне кориснике дефинисане Одлуком о буџету, врши Општинска управа.

4. Стратешка документа општине Осечина

На снази су следећа стратешка документа:

- Стратегија локалног одрживог развоја општине Осечина 2011.-2020. године („Општински службени гласник “ број: 3/2011);
- Стратегија руралног развоја и развоја пољопривреде у општини Осечина од 2016. до 2026. године („Општински службени гласник“ број: 2/2016)
- Стратегија развоја туризма општине Осечина 2011.-2018. („Општински службени гласник “ број: 3/2011);
- Стратегија безбедности саобраћаја на путевима општине Осечина од 2018. до 2023. („Општински службени гласник “ број : 1/2018)
- Стратегија управљања ризцима – број 400-138/2018 од 07.09.2018.
- Програм развоја спорта у општини Осечина 2015.-2018. године - (у нивоу стратегије, сам назив по Закону о спорту) - („Општински службени гласник “ број 11/2015).

5. Ниво контрола у организацији

Одлуке:

- Одлука о организацији Општинске управе Осечина („Општински службени гласник “ број 10/2016);
- Одлука о јавним и некатегорисаним путевима на територији општине Осечина („Општински службени гласник “ број 8/2016, 8/2017);
- Одлука о располагању непокретностима у јавној својини општине Осечина 060-31-2/2017 од 17.07.2017 године („Општински службени гласник “ број 6/2017);
- Одлука о накнади за заштиту и унапређење животне средине („Општински службени гласник “ број 6/2015);
- Одлука о комуналним делатностима („Општински службени гласник “ број 9/2015);
- Одлука о локалним комуналним таксама („Општински службени гласник “ број 10/2016);
- Одлука о плаћању боравишне таксе („Општински службени гласник “ број 10/2013);

- Одлука о висини стопе пореза на имовину у општини Осечина („Општински службени гласник “ број 10/2013);
- Одлука о утврђивању просечних цена м2 одговарајућих непокретности за утврђивање пореза на имовину за 2018. годину на територији општине Осечина (за сваку годину се доноси посебна Одлука) - („Општински службени гласник “ број 12/2017);
- Одлука о јавним паркиралиштима („Општински службени гласник “ број 3/2017 и 38/2017);
- Одлука о уређивању и одржавању гробаља и сахрањивању („Општински службени гласник “ број 7/2010).

Правилници:

- Правилник о организацији и систематизацији радних места у Општинској управи;
- Правилник о буџетском рачуноводству општине;
- Правилник о начину и поступку преноса неутрошених средстава директних и индиректних корисника буџета општине Осечина на рачун извршења буџета општине Осечина;
- Правилник о звањима, занимањима и платама запослених у Општинској управи;
- Правилник о накнадама, додацима на плату и другим примањима запослених у Општинској управи Осечина;
- Правилник о начину и роковима вршења пописа имовине и обавеза и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем;
- Правилник о коришћењу службених возила у органима општине Осечина;
- Правилник о дневницама за службена путовања;
- Правилник о условима и начину остваривања кредитне подршке-суфинансирање камата на краткорочне пољопривредне кредите,
- Правилник о условима и начину остваривања права на доделу подстицаја за унапређење руралне економије–доделу почетне помоћи за покретање пословања за младе пољопривреднике и развој малих пољопривредних газдинстава на територији општине Осечина;
- Правилник о начину, мерилима и критеријумима за избор корисника средстава за модернизацију и унапређење техничке опремљености пољопривредних произвођача на територији општине Осечина;
- Правилник о начину, мерилима и критеријумима за субвенционисање набавке уматичених приплодних грла јагњаци и јаради на територији општине Осечина;

- Правилник о начину, мерилима и критеријумима за субвенционисање набавке сертификованих садница воћа на територији општине Осечина;
- Правилник о условима и начину остваривања права на подстицаје за развој пчеларства на територији општине Осечина,
- Правилник о накнади штете од уједа паса луталица на територији општине Осечина;
- Правилник о категоризацији спортских организација,
- Правилник о одобравању и финансирању програма којима се задовољавају потребе и интереси грађана у области спорта у општини Осечина и
- Правилник о начину финансирања активности удружења на територији општине Осечина.

Планови:

- Просторни план општине Осечина („Општински службени гласник “ број 5/2011);
- План генералне регулације насељеног места варошица Осечина („Општински службени гласник “ број 4/2014);
- Локални еколошки акциони план („Општински службени гласник “ број 1/2013);

Упутства:

- Упутство о раду трезора општине Осечина.

6. Полазне основе интерне ревизије

Интерна ревизија се, у складу са прописима у области интерне ревизије у јавном сектору Републике Србије и међународно прихваћеним стандардима интерне ревизије, врши на основу одобрених Стратешких и Годишњих планова интерне ревизије, који се заснивају на процени ризика и на тој основи утврђених приоритета који обезбеђују ефикасно и ефективно коришћење расположивих ресурса, и у одређеним случајевима по налогу руководиоца организације.

У овом Стратешком плану садржани су најважнији циљеви, приоритети и активности интерне ревизије општине Осечина и исти су усаглашени са циљевима и приоритетима Општине.

Стратешки план је сачињен на основу података добијених анализом свих система у општини Осечина и процене ризика, односно уочених слабих тачака система, те на тој основи утврђених приоритетних подручија ревидирања, водећи рачуна о расположивим ресурсима интерне ревизије

Стратешки план се односи на период 2019.-2021. година. Одобрен Стратешки план од стране руководиоца јавних средстава општине Осечина представља основу за израду Годишњег плана интерне ревизије за 2019. годину.

7. Место и улога интерне ревизије

На основу члана 82. Закона о буџетском систему ("Службени гласник Републике Србије", бр. 54/2009, 73/2010, 101/2010,101/2011, 93/2012, 62/2013, 63/2013-испр., 108/2013, 142/2014, 68/2015-др.закон, 103/2015, 99/2016 и 113/2017), члана 3. и 6. Правилника о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору („Службени гласник РС“, бр. 99/2011, и 106/2013 - у даљем тексту: Правилника) и члана 61. Статута општине Осечина, председник општине Осечина донео је Одлуку о оснивању интерне ревизије општине Осечина.

Одлуком је дефинисано да се интерни ревизор распоређује на радно место самосталног извршиоца изван свих унутрашњих јединица Општинске управе и да је у свом раду непосредно одговоран председнику општине.

Функционална независност интерне ревизије обезбеђује се независним планирањем, спровођењем и извештавањем, а нарочито самосталним одлучивањем о подручју ревизије на основу процене ризика, начину обављања ревизије и извештавању о обављању ревизије.

Одредбом члана 82. Закона о буџетском систему ("Службени гласник Републике Србије", бр. 54/2009, 73/2010, 101/2010,101/2011, 93/2012, 62/2013, 63/2013-испр., 108/2013, 142/2014, 68/2015-др.закон, 103/2015, 99/2016 и 113/2017) прописано је да интерна ревизија на основу објективног прегледа доказа обезбеђује уверавање о адекватности и функционисању постојећих процеса управљања ризиком, контроле и управљања организацијом, да ли ови процеси функционишу на предвиђен начин и омогућују остварење циљева организације, укључујући и пружање саветодавних услуга које се састоје од савета, смерница, обуке, помоћи или других услуга у циљу повећања вредности и побољшања процеса управљања датом организацијом, управљања ризицима и контроле.

Интерни ревизор у вршењу функције примењују прописе Републике Србије, међународне стандарде интерне ревизије, повељу интерне ревизије, етички кодекс интерне ревизије и принципе објективности, комплетности и интегритета. Правилником о заједничким

критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору (Службени гласник РС, бр. 99/2011 и 106/2013) ближе су уређени послови интерне ревизије.

На основу предлога интерног ревизора, Председник општине Осечина је потписао Повељу интерне ревизије општине Осечина (бр. 47-1-1/2018 од 21.12.2018.) којом је одређен делокруг рада, циљеви, положај, овлашћења и одговорности интерне ревизије.

8. Законски оквир

Методологију и законодавни оквир за функционисање интерне ревизије у институцијама Републике Србије чине:

- Закон о буџетском систему ("Службени гласник Републике Србије", бр. 54/2009, 73/2010, 101/2010,101/2011, 93/2012, 62/2013, 63/2013-испр., 108/2013, 142/2014, 68/2015-др.закон, 103/2015, 99/2016 и 113/2017);
- Правилник о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору („Службени гласник РС“, бр. 99/2011, и 106/2013);
- Етички кодекс/Кодекс професионалне етике интерних ревизора;
- Повеља интерне ревизије;
- Међународни стандарди за професионалну праксу интерне ревизије;
- Приручник за интерну ревизију;
- Приручник за финансијско управљање и контролу.

Активности интерне ревизије у општини Осечина спроводиће се у складу са наведеним прописима и на основу одобреног Стратешког и Годишњег плана интерне ревизије, према методологији рада и вршења функције интерне ревизије прописаном Приручником за интерну ревизију са стандардима интерне ревизије.

Обавеза и начин сачињавања Стратешког плана интерне ревизије утврђени су чланом 17. став 1. и чланом 23. Правилника о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору („Сл. гласник РС“, бр. 99/2011, и 106/2013), Повељом интерне ревизије, Приручником за интерну ревизију и стандардима интерне ревизије и то: Стандард 2010-Планирање, Стандард 2010. А1 и Стандард 2020-Извештавање и одобравање.

9. Стратешка визија, приоритети и стратешки циљеви општине

Стратегијом локалног одрживог развоја за период 2011. -2020. година, дефинисана је визија општине Осечина:

„Осечина 2020. године је општина са развијеном пољопривредном производњом уз добро организован откуп, јаке прерадне капацитете, удружене пољопривредне произвођаче и брендиране производе (сува шљива, шљивко, џемови, ракија). Она је стабилна и просперитетна средина, привлачна за живот и рад људи, са конкурентном привредом, ефикасном локалном самоуправом и функционалним здравственим, образовним, културним и спортским институцијама.

Општина је отворена за сарадњу, инфраструктурно уређена и препознатљива по туристичкој понуди, гостопримству и здравој храни, здрава и очувана заједница са високом еколошком свеићу њених грађана.“

Кроз наведену стратегију дефинисана су три кључна приоритета општине:

- 1) јачање економског развоја кроз подршку руралном развоју, привреди и туризму;
- 2) јачање капацитета локалне заједнице;
- 3) подршка унапређењу квалитета животне средине и развој инфраструктуре.

На основу наведених приоритета дефинисани су стратешки циљеви општине Осечина:

- Побољшање услова за развој пољопривреде;
- Унапређење постојећих привредних капацитета општине и развој нових као допринос привредном развоју општине;
- Стварање повољних услова за развој туризма;
- Стварање ефикасне општинске управе;
- Развој ефикасног, квалитетног и савременог образовања;
- Унапређење здравствених и социјалних услуга у општини;
- Унапређење услова за бављење спортом и побољшање културне понуде општине;
- Јачање активизма грађана кроз бригу о осетљивим групама;
- Очување верске баштине и уређење животног простора;

- Побољшање безбедности грађана;
- Унапређење планских докумената из области заштите животне средине;
- Повећање квалитета површинских вода (заштита вода);
- Подизање капацитета за снабдевање пијаћом водом и очување квалитета пијаће воде;
- Унапређење система за управљање чврстим отпадом;
- Спречавање поплава у размери елементарних непогода и спречавање уништења имовине грађана;
- Повећање енергетске ефикасности;
- Стварање квалитетне саобраћајне инфраструктуре.

10. Мисија и стратешки циљеви интерне ревизије

Мисија и основни задатак интерне ревизије је да унапређује и штити вредности Општине кроз пружање услуга објективног уверавања, саветовања и увида о руковођењу, управљању ризицима и контролама.

Стратешки циљеви интерне ревизије су:

- подизање свести о управљању ризицима код корисника јавних средстава општине Осечина;
- подршка у развоју одговорности код корисника јавних средстава општине Осечина;
- вршење ревизија и пружање саветодавних услуга са циљем побољшања економичности, ефикасности и ефективности рада корисника јавних средстава;
- да пружи независно и објективно уверавање и консултантску активност са циљем да дода вредност и унапреди пословање корисника јавних средстава;
- да помаже руководству општине Осечина да оствари циљеве општине тако што систематично и дисциплиновано процењује и вреднује управљање ризицима, контролама и процесима управљања;
- да допринесе смањењу ризика у пословању корисника јавних средстава општине Осечина на најмању могућу меру.

ПОГЛАВЉЕ II - СТРАТЕШКО ПЛАНИРАЊЕ

11. Планирање ревизија

У складу са чланом 23. Правилника - интерна ревизија обавља се према стратешком плану за трогодишњи период, годишњем плану и плану појединачне ревизије. Стратешки план интерне ревизије доноси се до краја текуће године за следећи трогодишњи период и представља основу целог процеса планирања. Годишњи план рада доноси се до краја текуће године за наредну годину и заснива се на првој години Стратешког плана. Оперативни планови појединачне ревизије се ревидирају и ажурирају током целе године, узимајући у обзир реализацију.

Планирање ревизија је неопходно јер интерној ревизији омогућава: остваривање циљева, утврђивање приоритета и обезбеђивање ефикасног и ефективног коришћења ресурса. Поред тога, планирање пружа:

- основу за процену будућих потреба за ресурсима;
- овлашћење да се поступа по плану, након што план одобри овлашћено лице;
- стандард у односу на који се може мерити стварна успешност;
- средство кроз које руководство треба да прихвати послове које обавља интерна ревизија;
- сталну евиденцију фактора који су узети у обзир приликом утврђивања плана, као и донетих одлука.

11.1. Сврха стратешког планирања

Стратешки план, као основа процеса планирања ревизије, представља средство - алат за унапређење активности.

Стратешки план интерне ревизије:

- помаже у идентификовању области које треба да буду предмет ревизије;
- омогућава објективан приступ дефинисању послова интерне ревизије који је заснован на процени ризика;
- помаже интерној ревизији приликом оцене система интерних контрола и
- омогућава интерној ревизији да оптимално користи ресурсе и побољша ефективност „услуге“ коју пружа руководству.

11.2. Системи као предмет ревизије

Први корак у изради Стратешког плана представља идентификовање предмета ревизије. Обзиром да неки системи у потпуности покривају одређени циљ руководства, док их други системи само делимично покривају, приликом израде Стратешког плана утврђени су системи којима се може рационално управљати и који ће пружити оцену адекватности система контрола.

У циљу исправног идентификовања циљева и система у општини Осечина предузете су следеће активности:

- извршена је анализа циљева и приоритета Општине;
- извршена је анализа и утврђивање свих система и процеса усмерених на остварење циљева Општине.

Системи су класификовани према функцији коју имају у систему интерних контрола на:

- оперативне (финансијске);
- административне (одељења и службе) и
- информационе системе.

При идентификацији система, дефинисани су системи који покривају све циљеве и активности корисника јавних средстава општине Осечина, који могу бити субјекти ревизије. Идентификовани су следећи системи:

1. Планирање, припрема и извршење буџета и финансијских планова;
2. Набавке;
3. Финансијско рачуноводствени системи;
4. Зараде и друга примања запослених;
5. Приходи;
6. Административни и информациони системи.

11.3. Ризик и процена ризика

Ризици представљају све оно што представља претњу остварењу циљева организације или програма, што може да угрози репутацију организације и поверење грађана, као што је непоштовање прописа, неспособност да се реагује на измењене околности, тј. да се њима управља на начин који ће спречити или свести на минимум негативне ефекте промена на пружање услуга.

У складу са усвојеном Стратегијом управљања ризицима, ризици са којима се суочава општина Осечина су: све што може нарушити угледу општине и смањити поверење јавности; неправилно и незаконито пословање, као и неекономично, неефикасно или неефективно управљање јавним средствима; непредузимање мера за наплату потраживања; непоуздано извештавање; неспособност реаговања на промењене околности или неспособност управљања у промењеним околностима на начин који спречава или максимално смањује неповољне ефекте на пружање јавних услуга.

У процени приоритета, коришћен је приступ израчунавања индекса ризика, према табели датој у наставку, заснован на субјективној процени. Тежина фактора ризика се одређује на бази субјективног критеријума за сваки систем појединачно. Процена ризика се врши тако што се процењује укупна изложеност ризику као производ утицаја који ризик носи са собом и вероватноће да ће се десити.

Код оцењивања утицаја дате су оцене од 1 до 3 као процене ризика и опис карактеристика према датој оцени:

УТИЦАЈ	ОЦЕНА	ОПИС
ВЕЛИКИ	3	<ul style="list-style-type: none"> -прекид основних програма, -велики финансијски губици, -значајни губитак имовине, -озбиљне штете за околину; -значајан губитак поверења јавности; -притисак јавности за сменом руководиоца.
СРЕДЊИ	2	<ul style="list-style-type: none"> -прекид неких од основних програма, -значајни финансијски губици, -губитак имовине са умереним последицама, -извесне штетне последице за околину, -делимичан губитак поверења јавности, -утицање на пословне циљеве нижих приоритета, -негативан став јавности у медијима.
МАЛИ	1	<ul style="list-style-type: none"> -кашњење у роковима код мање значајних пројеката, -минимални финансијски губици, -губитак имовине мале вредности, -привремене штетне последице за околину, -мање повреде права, -делимично негативан став јавности.

Изложеност ризику приказује се помоћу матрице у којој се повезује утицај и вероватноћа:

УТИЦАЈ	3 ВЕЛИК	3	6	9
	2 СРЕДЊИ	2	4	6
	1 МАЛИ	1	2	3
		1 НИСКА	2 СРЕДЊА	3 ВИСОКА
		ВЕРОВАТНОЋА		

Вредновање ризика се врши на начин да се сваки систем вреднује на темељу сума Индекса ризика $I(p)$ који је утврђен као производ фактора ризика $\Phi(p)$ и тежине фактора ризика $T(p)$, за сваку од 6 утврђених детерминанти материјалности система (како приказује доле наведена формула):

$$I(p) = \Phi(p) \times T(p) \text{ тј. } I = \sum I(p)$$

Као фактори ризика узети су следећи показатељи: финансијски утицај, утицај система на очување имовине, број запослених, утицај система на репутацију, стабилност система-степен измена и ефекти на будуће пословање. Низак ризик носи оцену 1, средњи ризик носи оцену 2 и висок ризик оцену 3.

Системи су на основу индекса ризика класификовани на:

- високоризичне - са индексом ризика од 35 и више,
- средњег ризика – са индексом ризика од 18 до 34 и
- ниског ризика – са индексом ризика од 17 или мање.

У високоризичне системе сврстани су:

- приходи,
- планирање, припрема и извршење буџета и финансијских планова,
- набавке и
- финансијско-рачуноводствни системи.

У средњеризичне системе сврстани су:

- зараде и друга примања запослених и
- административно информациони системи.

Резултати добијени у поступку процене ризика пословања општине Осечина, појединачно за сваки систем, приказани су у табели „Процена ризика“. Резултати индекса ризика из наведене табеле су усаглашени са вишим руководиоцима. Годишњим плановима рада биће одређени подсистеми у оквиру идентификованих система предмета ревизије. „Процена ризика“ представља радни документ који ће бити редовно ажуриран у контексту промењених околности и опажања ризика, као резултат интерних ревизија, екстерне ревизије, прегледа руководства и других промена.

Табела: Процена ризика

СИСТЕМИ	Критеријуми ризика	Финансијски утицај	тежина фактора	Утицај система на очување имовине	тежина фактора	Број запослених	тежина фактора	Утицај система на репутацију	тежина фактора	Стабилност система-степен измена	тежина фактора	Ефекти на будуће пословање	тежина фактора	Укупан индекс ризика $\Sigma И(р)$	РАСПОРЕД РЕВИДИРАЊА ЗА НАРЕДНИ ПЕРИОД		
															2019.	2020.	2021.
Планирање, припрема и извршавање буџета и финансијских планова		3	3	3	3	3	2	3	3	3	3	3	3	51		x	
Набавке		3	3	3	2	3	2	3	3	3	3	3	3	48	x		x
Финансијско-рачуноводствени системи		3	2	3	2	3	2	3	2	2	2	3	3	37			x
Зараде и друга примања запослених		3	3	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	29		x	
Приходи		3	3	3	3	3	2	3	3	3	3	3	3	51	x		x
Административни и информациони системи		2	3	3	3	1	2	2	2	3	2	3	2	33		x	

11.4. Доношење одлуке о приоритетима ревидирања

Системи за које је у табели „Процена ризика“ утврђен висок степен ризика представљају приоритетна подручја на која се активност интерне ревизије треба фокусирати у наредном трогодишњем периоду. Приликом доношења коначне одлуке о подручјима ревидирања узети су у обзир следећи подаци и чињенице:

- препоруке Државне ревизорске институције;
- приоритети у раду руководства;
- праг материјалности;
- „апетит за ризик“ руководства;
- најзначајније промене у пословању;
- потреба да ревизијом буду покривени сви корисници јавних средстава у Општини;
- расположивост ресурса (један интерни ревизор).

11.5. Расподела ресурса

Сврха Стратешког плана интерне ревизије је да, поред утврђивања приоритетних подручја ревидирања и праћења реализације циљева интерне ревизије, обезбеди и ефикасно и ефективно коришћење ресурса Интерне ревизије и то: људских, финансијских и временских.

При утврђивању потреба за ресурсима, односно процена потреба ревизије, користи се процена ревизора да ревизија траје у просеку 50 ревизор дана.

Полази се од основе да је расположиво 202 нето ревизор дана годишње по 1 ревизору. Приликом утврђивања расположивих ревизор дана по једном ревизору, укупан фонд календарских дана у једној години (365) умањујемо за све суботе и недеље (104), а тако добијен укупан фонд радних дана (261), даље се умањује према табели „Процена броја ревизор дана на годишњем нивоу“.

Табела: Процена броја ревизор дана на годишњем нивоу

Укупно радних дана	261
Одмори	25
Празници	12
Обука	5
Праћење спровођења препорука (follow up)	12
Ажурирање Стратешких и Годишњих планова интерне ревизије	5
Укупно расположиво дана за вршење ревизија заједно са осталим административним пословима	202

У Табели „Процена броја ревизор дана на годишњем нивоу“ дат је временски оквир ревизорског ангажовања у току једне године, на темељу ангажмана једне особе. Приликом планирања броја ревизија које ће бити обављене у трогодишњем периоду, узета је у обзир чињеница да је интерни ревизор постављен 08.11.2018. године и да би у првој години Стратешког плана требало обавити две менторске ревизије, и више времена планирати за обуке и ажурирања Стратешких и Годишњих планова интерне ревизије.

У првој години предвиђено је укупно 3 ревизије, од којих 2 редовне и 1 ревизија по налогу руководства.

Процена броја ревизор дана за 2019. годину

Укупно радних дана	261
Одмори	25
Празници	12
Обука	20
Праћење спровођења препорука (follow up)	20
Ажурирање стратегијских и годишњих планова интерне ревизије	30
Укупно расположиво дана за вршење ревизија заједно са осталим административним пословима	154

У другој години планирано је да се обави укупно 4 ревизије и то: 2 редовне, 1 накнадна и 1 ревизија по налогу руководиоца, док је у трећој години планирано укупно 4 ревизије и то 3 редовне и 1 ревизија по налогу руководиоца јавних средстава.

Процена броја ревизор дана за 2020. 2021. годину (просек)	
Укупно радних дана	261
Одмори	25
Празници	12
Обука	10
Праћење спровођења препорука (follow up)	12
Ажурирање Стратешких и Годишњих планова интерне ревизије	5
Укупно расположиво дана за вршење ревизија заједно са осталим административним пословима	197

При припреми стратешког плана узимају се у обзир и непредвиђене околности, односно обављање посебних ревизија које није могуће унапред планирати. Председник општине Осечина може у сваком тренутку издати Овлашћење за спровођење ванредне ревизије процеса, организационе целине, активности или функције, и тада је предметна ревизија приоритетна у односу на Стратешки и Годишњи план интерне ревизије.

11.6. План ревизија за трогодишњи период 2019. – 2021. године

План ревизија за 2019. годину:

- приходи,
- набавке,
- Ad hoc ревизије по захтеву руководиоца.

План ревизија за 2020. годину:

- планирање, припрема и извршење буџета,
- административно-информациони системи,
- зараде и друга примања запослених,
- Ad hoc ревизије по захтеву руководиоца.

План ревизија за 2021. годину:

- финансијско-рачуноводствени системи,
- набавке,
- приходи,
- Ad hoc ревизије по захтеву руководиоца.

12. Стручна усавршавања интерних ревизора

Како би одржали и унапредили квалитет услуга које пружају, интерни ревизори су обавезни, у складу са стандардима интерне ревизије, Етичким кодексом и прописима у области континуиране професионалне едукације, да се континуирано професионално усавршавају. Циљ континуиране професионалне едукације је одржавање нивоа стручности и даљи професионални развој интерних ревизора, кроз усвајање нових знања, како би ефективно обавили своје професионалне обавезе.

Интерни ревизор општине Осечина, у складу са Повељом интерне ревизије, припрема и подноси на одобрење председнику општине план за професионалну обуку и професионални развој интерног ревизора.

13. Извештавање

У складу са Правилником о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору руководиоца интерне ревизије сачињава годишњи извештај о раду интерне ревизије коришћењем упитника који припрема и објављује, на интернет презентацији Министарства финансија, Централна јединица за хармонизацију Министарства финансија.

Годишњи извештај о раду интерне ревизије садржи: обављене ревизије и евентуална ограничења и друге разлоге неиспуњења плана; главне закључке у вези са функционисањем система за финансијско управљање и контроле унутар корисника јавних средстава, као и дате препоруке у циљу унапређења пословања корисника јавних средстава.

Поред Годишњег извештаја, у складу са Повељом интерне ревизије општине Осечина, интерни ревизор доставља председнику општине и периодичне извештаје о напретку у спровођењу годишњег плана интерне ревизије, извештаја о резултатима сваког појединачног ревизорског ангажмана и извештаја о адекватности ресурса за обављање интерне ревизије.

14. Закључак

Стратешки план, којим се утврђују стратешки циљеви интерне ревизије, заснован је на дугорочним циљевима корисника јавних средстава и процени ризика интерне ревизије. Основ Стратешког плана је подизање свести о управљању ризицима у организацији и подстицање руководства да користи циљеве. Према стандардима Института интерних ревизора, Стратешки план је потребно ревидирати и ажурирати сваке године на основу поновне процене ризика. Прва година Стратешког плана детаљно се разрађује у Годишњем плану интерне ревизије за 2019. годину.

Овај Стратешки план потребно је ревидирати и ажурирати сваке године, где друга година текућег Стратешког плана постаје прва година новог плана и основа за Годишњи план наредне године.

Свака измена Стратешког плана мора бити одобрена од стране Председника општине Осечина.

Број: 47-1-3/2018
У Осечини,
Дана: 24.12.2018.

Припремио:

Марко Матић
Интерни ревизор

Одобрио:

Драган Алексић
Председник општине Осечина